

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

PACIENTŲ KEPENŲ VARTŲ VENOS, V. PORTAE, YPATUMŲ IR VARIACIJŲ, NUSTATYTŲ PAGAL KOMPIUTERINĖS TOMOGRAFIJOS VAIZDUS, PALYGINIMAS SU ANATOMINĖS KOLEKCIJOS KEPENŲ KOROZINIŲ PREPARATŲ YPATUMAIS

Darbo autorės. Aistė NAVAKAUSKAITĖ (Medicina, V kursas), Ramunė NARUTYTĖ (Medicina, V kursas).

Darbo vadovai. Prof. dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra; doc. dr. Andrius BRAZAITIS, VU MF Radiologijos, branduolinės medicinos ir medicinos fizikos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti VULSK pacientų kepenų vartų venų ypatumus, pasitelkiant kompiuterinės tomografijos (KT) vaizdų analizę, ir palyginti radinius su VU AHA katedros kolekcijos korozinių kepenų preparatų tyrimo rezultatais (nustatyti dabartinių pacientų vartų venos šakų ilgį, diametrus, šakojimosi variacijas, jų dažnius, koreliacijas su lytimi ir amžiumi, atlikti rezultatų, gautų naudojant skirtingas vartų venos tyrimo metodikas, palyginimą).

Darbo metodika. Išmatuoti 104 VULSK pacientų KT kepenų nuasmeninti archyviniai vaizdai (2022–2023 m.). Tiriamųjų amžius svyravo 20–85 m. ribose, vidurkis ($M \pm SD$) – 60,65 m. ($\pm 16,5$ m.). Iš viso 48,1% (50) sudarė moterys, 51,9% (54) – vyrai. Vaizdai apdoroti naudojant RadiAnt DICOM Viewer programą. Išmatuoti pagrindinio vartų venos kamieno (PVV) atsišakančių kairiosios vartų venos (KVV) ir dešinėsios vartų venos (DVV) ilgiai (nuo atsišakojimo iki išsišakojimo), matuoti minėtų venų plačiausių ir siauriausių vietų diametrai, fiksuotos variacijos. Pacientai su KT vaizdų pakitimais, susijusiais su kepenų ligomis, buvo atmesti. Naudota originali aprašomoji PVV šakojimosi klasifikacija, išskirtos dažniausios pagrindinių šakų variacijos – PVV bifurkacija (norma), PVV trifurkacija, dešinė užpakalinė (DUVV) atsišakoja nuo PVV, PVV kvadrifurkacija. Išskirtos ir aprašytos ir segmentinių šakų variacijos, tačiau esant PVV bifurkacijai jos priskirtos normai. Turimi duomenys perklasifikuoti pagal dažnai literatūroje naudojamą Covey et al., 2004 klasifikaciją, įtraukiančią segmentinių šakų variacijas kaip ne normos variantą. Programa „IBM SPSS 26“ apskaičiuoti variacijų dažniai, vidutiniai KVV ir DVV ilgiai, diametrai bei jų koreliacijos su lytimi ir amžiumi. Atliktas palyginimasis tyrimas tarp rankiniu būdu matuotų VU AHA katedros korozinių kepenų preparatų (1960–1980 m.) ir dabartinių pacientų PVV KT matavimų.

Rezultatai. DVV vidutinis ilgis rankiniuose ir KT matavimuose buvo (atitinkamai) 2,09cm ($\pm 0,74$ cm) ir 2,72cm ($\pm 0,86$ cm), diametras – 1,33cm ($\pm 0,25$ cm) ir 1,12cm ($\pm 0,21$ cm). KVV vidutinis ilgis rankiniuose ir KT matavimuose buvo 3,38cm ($\pm 0,98$ cm)

ir 3,94cm ($\pm 0,84$ cm), diametras – 1,12cm ($\pm 0,24$ cm) ir 0,98cm ($\pm 0,19$ cm). KT matavimuose DVV diametras buvo reikšmingai didesnis vyrų grupėje ($p < 0,05$). Koroziniuose preparatuose abiejų šakų diametrai buvo reikšmingai didesni, o ilgiai reikšmingai mažesni lyginant su KT matavimais ($p < 0,01$). Standartinis PVV šakojimasis (be pagrindinių šakų variacijų) rastas 88,5% (92) pacientų. Iš viso 14,3% (15) koroziniuose ir 11,5% (12) KT vaizduose stebėtos pagrindinių venų (DVV ir KVV) šakojimosi variacijos, segmentinių šakų variacijos – koroziniuose 56,19% (59) ir 20,2% (21) KT vertinimuose. Segmentinių variacijų reikšmingai daugiau buvo koroziniuose preparatuose lyginant su dabartinių pacientų duomenimis, o pagrindinių variacijų dažniai reikšmingai nesiskyrė. Dažniausia segmentinė variacija – dauginės venos, atsišakančios nuo dešinės užpakalinės vartų venos (DUVV) į apatinius segmentus – 29,5% (31) koroziniuose preparatuose ir 15,4% (16) KT vaizdų vertinime. Dažniausia pagrindinių šakų variacija – DUVV atsišakojo nuo PVV – 4,8% (5) ir 6,7% (7), rankiniuose ir KT vertinimuose. Variacijos tipas nepriklausė nuo lyties. Gauti pacientų KT vaizdai buvo perklasifikuoti naudojant Covey et al. 2004m. klasifikaciją, gautas normų dažnis gyvuose pacientuose buvo 70,2% (73) buvo stebimas reikšmingai didesnis variacijų skaičius lyginant su tyrime naudojama originalia aprašomąja klasifikacija ($p < 0,01$). Koreliacijų tarp variacijos tipo ir paciento amžiaus nenustatyta.

Išvados. Korozinių preparatų matavimuose pagrindinių šakų ilgiai buvo reikšmingai mažesni, o diametrai reikšmingai didesni lyginant su šiuolaikinių pacientų kepenų vaizdų KT matavimais. Pagrindinių variacijų dažnis tarp korozinių preparatų ir gyvų pacientų KT vaizdų matavimų reikšmingai nesiskyrė, tuo tarpu segmentinių variacijų dažnis buvo reikšmingai didesnis korozinių preparatų grupėje. Tarp variacijos tipo ir lyties bei amžiaus priklausomybės nerasta. Naudojant skirtingas korozinių preparatų ir KT metodikas normų dažnis reikšmingai nesiskyrė, tačiau naudojant kitą klasifikaciją (Covey et al. 2004m.) variacijų dažniai skyrėsi reikšmingai tuose pačiuose duomenyse.

Raktažodžiai. Kepenys; vartų vena; vartų venos variacijos; kompiuterinė tomografija.